

Výjimeční vědci převezmou medaile Akademie věd ČR

Třináct vědců, kteří jsou špičkami ve svém oboru a dosahují mezinárodního uznání, převezmou medaile Akademie věd ČR. Udělí jim je předsedkyně Akademie věd Eva Zažímalová. Mezi oceněnými jsou například odborník na výzkum jeskyní, literární teoretici i teoretici dějin umění, badatelé v oblasti právní vědy, hydrobiolog, odborník na ryby či expert v oblasti vibro-akustiky a hlasového ústrojí člověka.

Akademie věd ČR uděluje několik čestných oborových medailí. Na slavnostním ceremoniálu ocenila devět vědců Čestnými oborovými medailemi a čtyřem udělila čtyři Čestné medaile. Ocenění za vynikající výsledky ve svých oborech převezmou vědci na slavnostním ceremoniálu v pondělí 13. června ve vile Lana.

Čestné oborové medaile

Čestnou oborovou medaili Františka Pošepného za zásluhy v geologických vědách Akademie věd udělí **Pavlu Bosákovi**. Oceněný je předním odborníkem na výzkum jeskyní a krasových oblastí, patří k nejvýraznějším průkopníkům tohoto oboru. Na svém kontě má jako autor nebo spoluautor řadu publikací. Kromě práce na domácí vědecké půdě se podílel také na řadě zahraničních spoluprací. Pavel Bosák také vedl několik let Geologický ústav AV ČR. Zasloužil se o výstavbu nové budovy a rozvoj přístrojové základny.

Čestnou oborovou medaili Františka Křížíka za zásluhy v oblasti technických věd a za realizaci výsledků vědeckého výzkumu Akademie věd ČR ocení **Jaromíra Horáčka**, který je uznávaným odborníkem v oblasti biodynamiky poddajných těles a jejich interakce s proudící tekutinou a akustiky. V posledních letech se věnuje oblasti vibro-akustiky, především mechaniky hlasu člověka, kde v modelování dynamických vlastností hlasového ústrojí člověka patří mezi špičkové odborníky ve světě. Jaromír Horáček dosáhl řady cenných výsledků a významně se podílí na rozvoji Ústavu termomechaniky AV ČR.

Čestnou oborovou medaili Jaroslava Heyrovského za zásluhy v chemických vědách převezme **David Smith**, který je předním představitelem oboru fyziky a chemie iontů v plynné fázi. Významně přispěl k poznání procesů probíhajících v atmosférách a mezihvězdném prostředí na základě experimentálního výzkumu – a to pomocí technik, které vytvořil, vyvinul a pomohl rozšířit po světě včetně Česka. V poslední době se David Smith věnuje výzkumu a vývoji nových analytických hmotnostně spektrometrických metod založených na iontové chemii, které se zaměřují na společensky významné oblasti klinické diagnostiky, biomedicíny, monitorování životního prostředí a ochrany zdraví.

Čestnou oborová medaile Karla Engliše za zásluhy v sociálních a ekonomických vědách obdrží **Michal Tomášek**. Oceněný vědec založil první univerzální periodický právnícký časopis *The Lawyer Quarterly* vycházející v České republice v anglickém jazyce. Vydává ho Ústav státu a práva a pod vedením Michala Tomáška dosáhl značného mezinárodního renomé. Přispívají do něj právní vědci z Japonska, USA nebo arabských zemí. Sám Michal Tomášek je významným a mezinárodně uznávaným představitelem právní vědy.

Čestnou oborovou medailí Josefa Dobrovského za zásluhy ve filologických a filosofických vědách Akademie věd ČR ocení **Daniela Hodrovou**. Vědkyně je česká spisovatelka, vynikající literární teoretička a překladatelka, její vědecké práce přesahují hranice oboru. V Ústavu pro českou literaturu AV ČR vedla oddělení teorie, podílela se na přípravě mnoha oborových slovníků a kolektivních monografií. Ve svých oborových studiích se Daniela Hodrová zabývá především teorií románu, poetikou literárního díla, prostoru nebo tematikou pomíjivosti či zasvěcení. Zásadně přispěla k rozvoji české literatury a kultury, je autorkou oceňovaných románů – například *Točivé věty* nebo *Vyvolávání*.

Čestnou oborovou medailí Josefa Dobrovského za zásluhy ve filologických a filosofických vědách získá i **Petr Steiner**, který je excelentní literární teoretik, historik a slavista. Jeho překlady prací českých literárních vědců, ale především vlastní vědecké práce významně přispěly k poznání české literatury a české literární vědě ve světě. Organizoval několik mezinárodních konferencí, ve spolupráci s americkou Dynamics Organization zajišťoval pobyty českých studentů ve Filadelfii. Ve své badatelské činnosti se zaměřuje především na literární teorii, sémiotiku, dějiny myšlení o literatuře a dějiny české a ruské literatury.

Čestnou oborovou medailí Františka Palackého za zásluhy v historických vědách převezme špičková specialistka v oboru anglo-amerických dějin **Svata Raková**. Svou neúnavnou a trpělivou prací dokázala postavit výzkum této etapy dějin na mezinárodně srovnatelnou úroveň. Oceněná vědkyně má za sebou řadu stáží v USA, Německu nebo Velké Británii. Svata Raková se věnuje klíčovým otázkám raných dějin USA v 17. a 18. století. Byla a je členkou řady mezinárodních prestižních rad a editorkou řady sborníků a publikací.

Čestnou oborovou medailí Františka Palackého za zásluhy v historických vědách Akademie věd ČR ocení práci **Ivo Hlobila** z Ústavu dějin umění AV ČR. Je jedním z nejznámějších představitelů oboru dějin umění v České republice a patří k nejrespektovanějším českým historikům umění v mezinárodním měřítku. Má na svém kontě nejen odborné publikace, ale i praktický přínos na poli památkové péče. Jako aktivní památkář se vkládal do řady často i politicky ožehavých sporů – například o Mariánský sloup. Zasloužil se také o obnovu Katedry dějin umění na Palackého univerzitě v Olomouci. Oceněný vědec se zabývá především střeoevropským uměním středověku a rané renesance.

Čestnou oborovou medailí Františka Palackého za zásluhy v historických vědách obdrží také **Jiří Kuthan**. Je oceněný za dlouholetý přínos k rozvoji vědeckého titulu „doktor věd“ a za vynikající vědecké výsledky v historických vědách. Pavel Kuthan je mezinárodně uznávaným vědcem a autorem 17 monografií. Ve svých knihách se orientuje na stěžejní témata historie a historie umění. Účastnil se také účastnil projektu *Geschichte der bildenden Kunst in Deutschland*, do něhož přispěl tak významnou částí věnovanou české gotice, že němečtí partneři hovoří o nové kapitole v pojetí tohoto tématu v rámci v rámci evropského bádání. Oceněný vědec pracoval v Ústavu dějin umění AV ČR a je ceněn i za své morální a lidské kvality.

Čestné medaile

Čestnou medaile Za zásluhy o Akademii věd ČR převezme **Stanislav Kozubek** z Biofyzikálního ústavu AV ČR. Dlouhodobě vedl výzkumné oddělení, které se zabývalo změnami v uspořádání genomu u nádorových buněk. Zabýval se také důsledky poškození genomu radiačním zářením a opravami poškozené DNA. Na tato témata publikoval víc než 230 vědeckých prací. Stanislav Kozubek se věnoval i problematice hodnocení ústavů AV ČR a významně přispěl k optimálnímu hodnocení vědy v České republice.

Čestná medaile Za zásluhy o Akademii věd ČR bude udělaná i **Milanu Peňázovi**, který se významně zasloužil o vytvoření Ústavu biologie obratlovců AV ČR. Etabloval se v jednoho z předních ichtyologů se zaměřením na ekologické aspekty života ryb – zejména na reprodukci, růstové charakteristiky, strukturu populací i celých společenstev. Jako ředitel ústavu se zasloužil o rozvoj nových metod a také renomé celé instituce.

Čestnou medaili Vojtěcha Náprstka za zásluhy v popularizaci vědy převeze Eduard Kejnovský, který se dlouhodobě věnuje popularizaci vědy nejenom v Biofyzikálním ústavu AV ČR, ale i v rámci celé Akademie věd ČR. Účastnil se projektu Nezkreslená věda, svými články o genetice přispívá do časopisu Vesmír, pořádá odborné přednášky, Den otevřených dveří a účastní se Veletrhu vědy a podobných akcí. Eduard Kejnovský je také autorem knihy *Tajemství genů – od vzniku života po genom člověka*.

Čestnou medaili „De scientia et humanitate optime meritis“ k ocenění vynikajících domácích a zahraničních osobností za zvláště záslužnou činnost v oblasti vědy a humanitních idejí Akademie věd ČR udělí **Jiřímu Kopáčkovi** z Biologického centra AV ČR. Oceněný patří k nejvýznamnějším českým hydrobiologům. V oblasti acidifikace a procesů v horských povodích se Jiří Kopáček řadí dlouhodobě ke světové špičce. Je autorem a protagonistou ekologického přístupu k povodí jako integrální součásti vodního ekosystému. V letošním roce dokončil práci na rozsáhlé monografii „Voda na Zemi“, která je první originální českou encyklopedickou učebnicí hydrobiologie a limnologie s velkým přesahem do hospodaření s vodami a jejich ochranou a přináší současné poznatky formou srozumitelnou i široké veřejnosti.